

מסורת הש"ס

(א) [קידושין טז:] וזכית
נדה: (ג) [לעיל ד' ע"ז ח:];
(ג) [ז"ל ולא יאמרו עוד];
(ד) הוריות ד, ד (ה) [מגינה
יד, ג, ו] ר"ה ו, עדות פ"ז
מ"ז, (ו) נדה ע"ג;
(ח) [דברים כו, ב] (ט) ע"כ:
בפולגתא,

הגהות הגר"א
[א] גמ' זה הדין דין, נמק
דין שני:

מוסף רש"י

בשלמא בית המקדש
גבוה מא"י, דשמעת
מינה דלא צ"ל משתעי
קרא (קדושין טז, טז), דכתיב
ועלית. מכל שערך קרי
עליה ומושג לית המקדש,
מלמד שזית המקדש היה
גבוה מכל א"י (תבית ד):
דכל לדידה סתם ומכא
ועלת (קדושין טז, טז), אשר
העלה כו' מארץ
צפונה, דהיינו בגל, ומכל
הארצות אשר הדתמים שם
וכתיב אשר העלה (שם),
שמעבירים את השנה כל
אדר, אם ראו צ"ל לאחד
הפורים שהשנה נזכרה
לחתער מעצבין אותה
(ר"ה ו), שהיו אומרים
עד הפורים, לפי שהיו
חכמים אומרים שאין
מעצבין אלא"י נתישבו
דבר לפי הפורים, לכן
הזקוק לעדות זו (שם),
עשירי, אין לו צורך לזכור,
שאין מצטרף עמו אלא י"א
דהו לזו מתי (נדה ע"ב),
בתישע, דפשיטא לן ביה
דעני שמור אם רתה זו,
דהא ראו להביאה ליד זבה
גמורה (שם), אף עשירי,
אם התחילה ללכת זו, בעי
שימור, י"א כנגדו א"ע;
לזניה ראויה לכל ליד זבה
גמורה (שם),

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פז.

עין משפט
נר מצוה

לח א מ"י פ"ג מהלכות
ממרים הלכה ה':
לח ב מ"י שם הלכה ו':
לח ג מ"י שם הלכה ו' פ"ד
הלכה א והלכה ב וע"י
שם הכל:

מא ד מ"י פ"ד מהל'
קידוש המדש הלכה
יג יד:

מב ה מ"י פ"ה מהל'
מטמא משכב ומושב
הלכה ט טור י"ד ס' קפג:

תורה אור השלם

1. כי יפלא ממך דבר
למשפט בין דם לדם בין
דין לדין ובין נגע לנגע
דבריו בשערך קרי
ועלית וקמית אל המקום
אשר יבחר יי' אלקיך בו:
דברים יז ח
2. מפרץ יצא חשב על יי'
רעה יעץ בלעל:
נחום א יא
3. לכן הנה ימים באים
אם יי' ולא יאמרו עוד
י' אשר העלה את בני
ישראל מארץ מצרים:
כי אם הי' יי' אשר העלה
ואשר הביא את זרע בית
ישראל מארץ צפונה
ומכל הארצות אשר
הדתמים שם וישוב על
אדמתם:
ירמיהו כג ז-ח
4. ואם כל עדת ישראל
ישנו ונעלם דבר מעיני
הקדל ויעשו אחת מפל
מצות יי' אשר לא
תעשינה ואשמו:
ויקרא ד יג
5. על פי התורה אשר
יורוך ועל המשפט אשר
יאמרו לך תעשה לא
תסור מן הדבר אשר
יגידו לך ימין ושמאל:
דברים יז יא
6. ויעשית על פי הדבר
אשר יגידו לך מן המקום
והוא אשר יבחר יי'
ועמדת לעשות ככל
אשר יורוך: דברים יז יב

במופלא שבב"ד. מומחה למעוטי תלמיד ואין זה כשאר מופלא
דכנל דוכתין דכפרישית שלהי פרק קמא (דף טו):
שבית המקדש גבוה. לאו מכל א"י דליכא עין עיטס דמילדי
מיניה דלאמר באהיו מקומן (זכחים דף טז): סבור
למצנייה בעין עיטס דמילדי אי נמי

כותלי בהמ"ק גבוה מעין עיטס שגובהן
ק' אמה: **מלמד שהמקום גורם**.
לאפוקי מאלן צבית פלגי והמרה
עליהם דלאמרינן לעיל בפרק קמא
(שם ד'): **דאי לאהי גיסא קא**
שרי חמין בפסח. מימה הא מ"ד
עד הפורים מודה דלא עבריה אחר
הפורים מעוברת דדוקא צניסן הוא
דלאמר בפרק קמא (דף יב: ושם) זה
ניסן ואין אחר ניסן אלא מאלן דלאמר
עד הפורים מדרגנן בעלמא הוא
דאסור דמפרש בפרק קמא דר"ה
(דף ו, ושם) מ"ט דמ"ד עד הפורים
כיון דלאמר מר שואלין בהלכות הפסח
קודם הפסח ל' יום אחי לזולתי
צחמן וכיון דלא עבריה כ"ע מודו
דמעוברת לא קא שרי חמין צפסח:
ורשב"ז **אומר עשירי כאחד**
עשר. וא"ת ולרשב"ל
אי אמר זקן ממרא כרבי יוחנן אמאי
מיחייב הרי מתמיר הוא ואין כלן
דבר שזדונו כרת וי"ל דמשכחת לה
אי נגעה בכרך של תרומה וקידש בו
את האשה דלא טמא הוא אף כי בו
שזה פרוטה דלא חזי אלא להפסד
ואינה מקודשת ואי טהור הוא יש בו
שזה פרוטה דחזי לאכילה ומקודשת:
דין

ממך דבר למשפט וכתוב התם ונעלם דבר מעיני הקהל מה להלן דבר
שחייב על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת אף כאן דבר שחייב על זדונו כרת
ועל שגגתו חטאת ור' יהודה ע"פ התורה אשר יורוך עד דאיכא תורה ויורוך
ור"ש אשר יגידו לך מן המקום ההוא אפילו כל דהו א"ל רב הונא בר חיננא
לרבא תרגמא לי להא מתניתא אליבא דר"מ א"ל רבא לרב פפא פוק תרגמא
ליה כי יפלא במופלא שבב"ד הכתוב מדבר ממך זה יועץ ש"יודע לעבר
שנים ולקבוע חדשים כדחתנן יהן העידו שמעבירים את השנה כל אדר שהיו
אומרים עד הפורים דאי להאי גיסא קא שרי חמין בפסח ואי להאי גיסא קא שרי
חמין בפסח דבר זה הלכה זו הלכות אחד עשר דאיתמר "עשירי ר' יוחנן אמר
עשירי כתשיעי ור"ש בן לקיש אמר עשירי כאחד עשר רבי יוחנן אמר עשירי
כתשיעי מה תשיעי בעי שימור "אף עשירי בעי שימור ר"ל אמר עשירי כאחד
עשר מה אחד עשר לא בעי שימור אף עשירי לא בעי שימור משפט זה הדין [א]

דין
שהנה צריכה להתעבר ועבריה: **שהיו אומרים כו'**. לפיכך הוצרכו להעיד כן שהיו שאל חכמים אומרים עד הפורים מעצבין ושזו אין מעצבין.
וטעמא מפרש במס' ר"ה [א] דמן הפורים התחילו לדרוש בהלכות הפסח דמניא שואלים בהלכות הפסח קודם הפסח ל' יום וכי מרחק להו לא צייתי
לשלוה ב"ד שכבר שמעו מן הדרשנים לעשות הפסח בסוף ל' ואח"כ לזולתי צחמן: **דאי לאהי גיסא**. אם אמרו ב"ד שכלשכת הגזית שמעבירים
אחר הפורים מעוברת כר' יהושע ור' פפייס והוא אמר אינה מעוברת קא שרי חמין צפסח: **ואי איפכא**. נמי שרי חמין צפסח דזדונו כרת:
הלכות אחד עשר. יום אחרון של י"א שבין נדה לנדה. קיימא לן [נדה ע"ב]: י"א יום שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני משעברו ו' ימי הנדה אינה
חוזרת להיות נדה עד שיעברו י"א יום דכל דמיא שרואה בהם דם ויצה הם ואם ראתה בהם יום או יומים רזופים שומרת יום ג' ואם פסקה
ולא ראתה בו טובלת בו ביום וטהורה ואם ראתה ג' ימים רזופים הויא ויצה לקרבן ולטבילת מים חיים. ואפליגו רבי יוחנן ורשב"ל בהלכות
יום האחרון: רבי יוחנן אמר הלכה אחת נאמרה בו ר"ל אמר שתי הלכות נאמרו בו ליחלק משלפניו והן פלוגתא בשליהי מסכת נדה
ואתמר בתרתי לישני אחד מינייהו נקט הכא: **עשירי רבי יוחנן אמר הרי הוא כפשיעי**. אם הרואה כתשיעי רצריכה להיות שומרת עשירי
שהי ראויה לצירוק ג' לזיבה ושמה תראה בעשירי הרי שנים ותמזור ותראה צחמן עשר הרי ג' אף הרואה כתשיעי רצריכה להיות שומרת
אחד עשר ואע"פ שעשירי אינו ראוי לצירוק ג' שאין שנים עשר מצטרף עמהם לזיבה דהיכא דלא ראתה ג' רזופין להיות זבה בהקן י"א
יום הוי יום שנים עשר תחלת נדה והיינו דקאמר רבי יוחנן התם הלכתא י"א הלכה אחת נאמרה בו ליחלק משלפניו ומאי אינה דלא בעי
שימור להיות שומרת שנים עשר נגדו דהא לאו מימי ויצה הוא אלא שזה לשלפניו להיות שימור לראיית עשירי כשם שהעשירי שימור לראיית
תשיעי: **ור"ל אמר עשירי כאחד עשר לא בעי שימור**. שנים עשר שהרי אין השנים עשר מימי ויצה אף עשירי לא בעי שימור
להיות שומרת י"א דלא נאמרה שומרת יום נגד יום אלא בראייה לצירוק ג' הלכך לר"ל שתי הלכות נאמרו ביום אחד עשר ליחלק משאר ימים
שלפניו אחת שאינו צריך שימור ואחת שאין נעשה שימור לראיית עשירי. ואי איפליגו זקן ממרא ורבנן בהלכות אחד עשר דאפליגו ר"ל
ורבי יוחנן הוי דבר שזדונו כרת על שומרת יום כנגד יום חייב כרת כדכתיב (ויקרא טו) כל ימי זוב טומאתה וגו' ודרשין [נדה ע"ב] ימי וכל ימי: